

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.08.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал](#)

✓ Първи добри сигнали за икономиката

http://www.capital.bg/biznes/stoki_i_prodaibi/2012/08/07/1883518_purvi_dobri_signali_za_ikonomikata/

Първите положителни сигнали за икономиката вече са факт. Националната статистика отчете втори пореден месец ръст на оборотите в търговията на дребно, а в своя последен месечен обзор "Райфайзенбанк България" твърди, че има индикации за възстановяване на вътрешното търсене в страната.

Ако потреблението и инвестициите продължат да се увеличават, икономическият растеж може да надскочи бавните си темпове в последните години. Въпросът е, че според анализаторите все още е твърде рано да се правят смели прогнози. Най-малкото - проблемите в еврозоната продължават, а българската икономика е тясно свързана с държавите в нея.

Оптимистични нотки

Според анализаторския екип на банката последните данни за платежния баланс предполагат съживяване на вътрешното търсене. Започналото влошаване на дефицита по текущата сметка и търговското салдо може да се чете като положителен сигнал, тъй като основна причина за това е вносът на инвестиционни стоки. Той пък е предпоставка за разширяване на производството.

Друг сигнал за възстановяване на инвестиционната активност е движението на финансовите потоци от и към страната. Банката изтъква, че с натрупване за първите пет месеца на тази година нетните текущи трансфери достигат 1 млрд. евро, а това е с 310 млн. евро повече на годишна база.

Нетните преки чуждестранни инвестиции също нарастват, а изходящият поток на валута и депозити за януари - май 2012 г. намалява на годишна база, което означава, че страната разполага с по-голям финансов ресурс и той може да се използва за разширяване на инвестиционната дейност.

По-противоречиви са данните за кредитирането. Темпът на нарастване се ускорява до 3.8% на годишна база, но в основата на това са корпоративните кредити, докато заемите за домакинствата са с годишен спад от 1%.

"Основните индикатори показват, че възстановяването бавно и плахо набира скорост от началото на пролетта. С оглед на продължилата по-дълго от очакваното кризисна ситуация в страната това няма как да не бъде отчетено като положителен факт. За съжаление през последните седмици облаците над еврозоната отново се съгъстват и ако резултатите на най-големите икономики се влошат допълнително, това ще се отрази в негативен план и на българската икономика.

В момента отново сме изправени пред несигурността, но ще изчакаме още известно време, преди евентуално да ревизираме прогнозите си", коментира главният икономист на Райфайзенбанк Калоян Ганев.

За тази година банката прогнозира икономически растеж от 1%, а официалната правителствена прогноза е за 1.4%. За сравнение, Българската народна банка очаква 0.7%, а Европейската банка за възстановяване и развитие – 1.2%.

Плахи потребители

В деня, в който излезе анализа на Райфайзенбанк, НСИ публикува данни за данни за потреблението и промишлената активност за юни (в анализа на Райфайзенбанк са използвани индикаторите за май). От тях се вижда, че продажбите на дребно растат за втори пореден месец, макар и в рамките на статистическата грешка - с 0.3% на месечна база и с 0.4% на годишна.

Индустриалният сектор пък е забавил активността си през юни спрямо май, но на годишна база продължава леко да расте (виж карето).

НСИ мери продажбите на дребно по сравними цени и увеличаването им означава, че българите действително потребяват повече определени стоки. Устойчив ръст има в продажбите на храни, лекарства и горива. Търсенето на обзавеждане, домакинска техника и комуникационни технологии (т.е. стоките с дълготрайна употреба) обаче продължава да е колебливо (виж графиката).

Затова и да се говори за ясно изразена тенденция към събуждане на потреблението на база тези данни все още е рано. "Повишаването на потреблението е положителен сигнал. Дано все пак да не е заради нуждата на НСИ да оправдае по-висок растеж в експресните оценки за второто тримесечие, които ще се публикуват идната седмица", коментира Петър Чобанов от Института за нов икономически напредък.

На вътрешното потребление се разчита да бъде основен двигател за българската икономика през тази година. Рецесията в някои западноевропейски държави и общата несигурност в еврозоната забавиха износа на индустриалните компании, а той бе в основата на растежа за 2010 и 2011 г.

Анкета на "Капитал Daily" сред икономисти от края на юли показва, че те не очакват потреблението да се възстанови до края на тази година, а изключение може да се наблюдава преди празниците през декември.

Всички обаче прогнозираха през втората половина на годината икономическата активност да се засили както по отношение на индустриалния сектор, така и в сектора на услугите (главно заради туризма) и в земеделието.

Ръст при дистанционните продажби

Българите насочват все по-голяма част от бюджетите си към дистанционни поръчки, показват данните на националната статистика. По интернет, пощата или по телефона – дистанционните продажби бележат увеличение от 14.8% на годишна база. Статистика какво точно се поръчва обаче няма.

Втори по ръст на годишна база са продажбите на лекарства - със 7.1%. Расте и потреблението на храни, напитки и цигари, но с 3%. Пазарът на дрехи пък продължава да се свива и спрямо миналия юни потреблението е спаднало с 16.4%.

Най-сериозен спад при химическата промишленост

Производителите на химически продукти са свили най-сериозно своята активност през юни, показват данните на НСИ. От тях се вижда, че браншът е намалил производството си с 19.5% на годишна база и със 17.9% спрямо май. Компании от бранша предупредиха, че поскъпването на природния газ от началото на юли ще направи продукцията им неконкурентоспособна и е възможно дори да спрат производството си. Наблюдението на НСИ обаче е за юни, т.е. преди поскъпването и е възможно след един месец статистиката да отчете нов спад или пък точно обратното. Причината е, че данните за индустриалното производство на статистиката имат много резки месечни колебания и често впоследствие има значителни ревизии.

Като цяло индустриалният сектор е забавил активността си през юни и производството му е 0.8% под равнището от май, но на годишна база то расте с 1.5%. На годишна база най-сериозни повишения има в производството на цигари - с 35.8%, на електроника - с 29.8 на сто, и на храни и напитки с 15.7%.

[Вестник Сега](#)

✓ Държавата води към фалит собствените си фирми

<http://www.segabg.com/article.php?id=611586>

Държавата води към фалит собствените си фирми. Големите дружества излизат на загуба най-вече заради недалновидна политика или груба намеса на принципалите в дейността на уж самостоятелните фирми. Влошават се и резултатите на предприятия в процедура по приватизация. Това показват отчетите - финансови и за дейността, за първото полугодие. Данните за повечето фирми вече са публикувани на сайта на финансовото министерство.

Титани на енергетиката като Националната електрическа компания (НЕК) и "Булгаргаз" са завършили първото полугодие на загуба, сочат финансовите им отчети. Основна причина е намесата на държавата в цените им - чрез Комисията за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР). Още през май ръководствата на двете дружества предупреждаваха, че опитите на правителството да води социална политика, като натиска цените, влошават финансите им.

Нетната загуба на "Булгаргаз" е скочила на 141.7 млн. лв. Газовият гигант излезе на червено и в средата на 2011 г., но с под 4 млн. лв. Положението на НЕК също се влошава. Загубата на компанията за полугодие е 128 млн. лв., докато преди година тя отчете печалба от 49.5 млн. лв. НЕК от месеци алармира, че е принудена от ДКЕВР да плаща прескъпо за тока от слънце и вятър, а в същото време не ѝ разрешават да продава енергията на по-високи цени. За проблема призна и шефът на ДКЕВР Ангел Семерджиев.

Финансовите затруднения на НЕК се отразяват и на други по веригата - включително и на АЕЦ "Козлодуй". Атомната централа, известна като производителя на най-евтин ток в България, остава печеливше предприятие. Но НЕК има неплатени задължения към АЕЦ - около 140 млн. лева, които по размер надминават печалбата на Първа атомна от 108 млн. лева за полугодие.

Проблемите около приватизацията на "БДЖ Товарни превози" и "Техноекспортстрой" вървят ръка за ръка с влошаване на финансовите резултати. Приходите на БДЖ от товарни превози за първото полугодие са с 11.5 млн. лв. по-малко спрямо юни 2011 година. Без този спад холдинг БДЖ, който като група отчита загуба от 9.1 млн. лв. към юни, би излязъл счетоводно на плюс. Според управителя на БДЖ "Товарни превози" Ивайло Иванов причините за спада са прекъсване на движението в Турция за извършване на инфраструктурни проекти и спирането на тецовете и мините в Софийския басейн. Бившият транспортен министър Петър Мутафчиев обаче съзира съзнателно обезкръвяване на дружеството заради започналата приватизация. "Товарите ги има, но БДЖ "Товарни превози" не може да ги поеме, защото не ремонтира вагони", коментира наскоро Мутафчиев. Дружеството се сети да обяви обществена поръчка за ремонт на близо 200 вагона на 27 юли - брое дни след прекратяването на първия опит за приватизация. Не става ясно защо "плановото" по документи реновиране за 2.7 млн. лв. без ДДС се прави точно наред раздържавяването.

"Техноекспортстой", което бе пуснато за трети път на приватизация - вече без минимална цена след провал на първите два търга (със стартови цени съответно 68 и 60 млн. лв.), отчита към средата на годината загуба от 674 хил. лв. при печалба към средата на 2011 г. от 468 хил. лв. И приходите, и разходите на дружеството за полугодие са свити в пъти спрямо юни 2011 г. След обявяването на третия търг изненадващо с решение на кабинета фирмата бе прехвърлена от регионалното към финансовото министерство. Смяната на шапката бе обяснена с "оформилите се трайни тенденции за увеличаване на износа за страните от Близкия изток, както и с възможността за засилване на икономическите и търговските отношения със страните от този регион".

На загуба са и повечето фирми от ВиК сектора, където цари пълен хаос с идеите за реформа. Голяма част от ВиК дружествата, собственост на МРРБ, освен загуби отчитат и големи вземания. Най-голямата фирма, собственост на МРРБ, "Автомагистрали" ЕАД, която поддържа магистралите "Тракия" и "Хемус", също е пострадала от държавния стремеж да се регулират цените с непазарни механизми. След като се разбра, че пътната агенция плаща скандални цени за едни и същи дейности в различните части на страната, държавата покани пътните фирми да намалят тарифите.

"Автомагистрали" бе сред първите откликнали. За шестте месеца фирмата увеличава приходите си с 1 млн. лв. спрямо

същия период на м.г., но това се дължи на повечето участъци от двете магистрали, които поддържа. Въпреки това печалбата е минимална - едва 5 хил. лв., което е под 1% от всички приходи. В същото време растат краткосрочните вземания на фирмата и задълженията.

За трета поредна година МВР източва през дарения подопечната си фирма "Безконтактни мултиплексорни вериги". За полугодieto фирмата, която има приходи за първите 6 месеца от 4.6 млн. лв., е на загуба от 469 хил. лв. От отчета става ясно, че основната причина за негативния резултат е направено от фирмата дарение от 2.1 млн. лв. "БМВ" бе на загуба от 2 млн. лв. и през 2011 г. заради направени дарения от 6.6 млн. лв. За 2010 г. даренията от фирмата към принципала МВР бяха 4.7 млн. лв., а загубата - 219 хил. лв.

БОНУСИ

За поредна година дружества, които имат влошаващи се финансови резултати, вдигат разходите си за възнаграждения. В този списък попада тази година богатото, но прочуло се с роднински назначения предприятие "Ръководство въздушно движение". Печалбата за полугодieto на РВД е 922 хил. лв. при 4.2 млн. лв. към юни 2011. От сравнението на данните става ясно, че намалението на печалбата е за сметка на увеличението на разходи за заплати с 4.3 млн. лв.

ПЕЧАЛБА

Сектори, в които държавната намеса е по-умерена, отчитат по-добри резултати. Агенция дипломатически имоти, която е под шапката на външното министерство, отчита печалба от 1.9 млн. лв. към средата на полугодieto - с 500 хил. лв. повече от юни 2011. Данните за националната компания "Индустриални зони" са оптимистични. Дружеството е в стабилно състояние и няма изгледи да започне да изпитва трудности. На печалба са и "Кинтекс" и "Терем". Положителни резултати отчита и пристанище Варна.